

Βρυξέλλες, 19 Μαρτίου 2018

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΟΥΣ

ΑΠΟΧΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΗΣ ΕΕ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ

Στις 29 Μαρτίου 2017, το Ηνωμένο Βασίλειο γνωστοποίησε την πρόθεσή του να αποχωρήσει από την Ένωση, δυνάμει του άρθρου 50 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το γεγονός αυτό σημαίνει ότι το σύνολο του πρωτογενούς και του παράγωγου δικαίου της Ένωσης θα παύσει να ισχύει ως προς το Ηνωμένο Βασίλειο από την 30ή Μαρτίου 2019, ώρα 00:00 Κεντρικής Ευρώπης (CET) («ημερομηνία αποχώρησης»)¹, εκτός αν καθοριστεί άλλη ημερομηνία με κυρωμένη συμφωνία αποχώρησης². Εκείνη τη χρονική στιγμή το Ηνωμένο Βασίλειο θα καταστεί «τρίτη χώρα»³.

Η προετοιμασία για την αποχώρηση δεν αποτελεί θέμα μόνο των αρχών της ΕΕ και των εθνικών αρχών, αλλά και των ιδιωτών.

Δεδομένης της σημαντικής αβεβαιότητας, ιδίως όσον αφορά το περιεχόμενο μιας ενδεχόμενης συμφωνίας αποχώρησης, υπενθυμίζονται σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, και ιδίως στους παρόχους υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων, οι έννομες συνέπειες οι οποίες θα πρέπει να ληφθούν υπόψη όταν το Ηνωμένο Βασίλειο καταστεί τρίτη χώρα.

Με την επιφύλαξη τυχόν μεταβατικών ρυθμίσεων που ενδέχεται να περιέχονται σε μια ενδεχόμενη συμφωνία αποχώρησης, από την ημερομηνία αποχώρησης οι κανόνες της ΕΕ στον τομέα των υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων παύουν να ισχύουν ως προς το Ηνωμένο Βασίλειο. Το γεγονός αυτό έχει, ιδίως, τις ακόλουθες συνέπειες:

1. ΧΩΡΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΙΑ

Η οδηγία 2010/13/ΕΕ⁴ (οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων) έχει ως βάση τη λεγόμενη αρχή της «χώρα προέλευσης», σύμφωνα με την οποία οι πάροχοι

¹ Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, σε συμφωνία με το Ηνωμένο Βασίλειο, δύναται να αποφασίσει ομόφωνα ότι οι Συνθήκες θα παύσουν να ισχύουν σε μεταγενέστερη ημερομηνία.

² Επί του παρόντος διεξάγονται διαπραγματεύσεις με το Ηνωμένο Βασίλειο με σκοπό να επιτευχθεί συμφωνία αποχώρησης.

³ Τρίτη χώρα είναι μια χώρα που δεν είναι μέλος της ΕΕ.

⁴ Οδηγία 2010/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαρτίου 2010, για τον συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την παροχή υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων (οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων) (ΕΕ L 95 της 15.4.2010, σ. 1).

υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων⁵ υπόκεινται, κατά γενικό κανόνα, μόνο στο δίκαιο και τη δικαιοδοσία του οικείου κράτους μέλους προέλευσης (όπως καθορίζεται στην οδηγία), ακόμη και όταν τα προγράμματά τους λαμβάνονται και/ή αναμεταδίδονται σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ.

Η οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων προβλέπει συγκεκριμένους κανόνες ώστε να προσδιορίζεται ποιο κράτος μέλος της ΕΕ έχει δικαιοδοσία επί παρόχου υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων σύμφωνα με την αρχή της χώρας προέλευσης. Ειδικότερα, οι εν λόγω πάροχοι υπάγονται στη δικαιοδοσία των αρχών του κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένοι, βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων που καθορίζονται στην οδηγία⁶. Όταν τα κριτήρια αυτά δεν μπορούν να εφαρμοστούν, καθορίζονται επικουρικά κριτήρια για τους παρόχους υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων που εκπέμπουν μέσω δορυφόρου⁷. Στις περιπτώσεις στις οποίες δεν μπορεί να εφαρμοστεί κανένα από τα ανωτέρω κριτήρια, αρμόδιο είναι το κράτος μέλος στο οποίο είναι εγκατεστημένος ο πάροχος, κατά την έννοια των άρθρων 49 έως 55 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Από την ημερομηνία αποχώρησης, οι πάροχοι υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων που υπάγονται επί του παρόντος στη δικαιοδοσία των αρχών των Ηνωμένου Βασιλείου (για παράδειγμα, επειδή είναι εγκατεστημένοι στο Ηνωμένο Βασίλειο κατά την έννοια της οδηγίας) μπορεί να υπάγονται στη δικαιοδοσία ενός από τα κράτη μέλη της ΕΕ-27, εφόσον πληρούνται τα κριτήρια που καθορίζονται στο άρθρο 2 της οδηγίας για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων. Επιπλέον, τα κράτη μέλη της ΕΕ-27 θα είναι ελεύθερα να λάβουν οποιαδήποτε μέτρα κρίνουν κατάλληλα σχετικά με τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων οι οποίες προέρχονται από το Ηνωμένο Βασίλειο ως τρίτη χώρα και δεν πληρούν τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στο άρθρο 2 της οδηγίας για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων, υπό την προϋπόθεση ότι συμμορφώνονται με το δίκαιο της Ένωσης και τις διεθνείς υποχρεώσεις της Ένωσης και, κατά περίπτωση,⁸ βρίσκονται εντός των ορίων της ευρωπαϊκής σύμβασης για τη διασυνοριακή τηλεόραση⁸ (βλ. αιτιολογική σκέψη 54 της οδηγίας για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων).

Σημειώνεται ότι η οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων βρίσκεται επί του παρόντος υπό αναθεώρηση. Στις 25 Μαΐου 2016, η Επιτροπή εξέδωσε νομοθετική πρόταση με σκοπό την τροποποίηση της εν λόγω οδηγίας. Βλ. COM(2016)287.

⁵ Με βάση τον ορισμό που προβλέπεται στην οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων.

⁶ Τα εν λόγω κριτήρια περιλαμβάνουν, ειδικότερα, τη γεωγραφική θέση των κεντρικών γραφείων του παρόχου, τον τόπο όπου λαμβάνονται οι συντακτικές αποφάσεις για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων, τον τόπο στον οποίο εργάζεται η πλειονότητα του προσωπικού που ασχολείται με την υπηρεσία (βλ. άρθρο 2 παράγραφος 3 της οδηγίας για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων).

⁷ Αυτά τα κριτήρια είναι τα ακόλουθα: το κράτος μέλος στο οποίο ανήκει η ανερχόμενη ζεύξη προς δορυφόρο ή, αν δεν υπάρχει ανερχόμενη ζεύξη προς δορυφόρο σε κράτος μέλος, το κράτος μέλος στο οποίο ευρίσκεται το δορυφορικό δυναμικό που χρησιμοποιείται από τον πάροχο (βλ. άρθρο 2 παράγραφος 4 της οδηγίας για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων).

⁸ Στην εν λόγω σύμβαση, συμβαλλόμενα μέρη είναι 20 από τα κράτη μέλη της ΕΕ-27 και το Ηνωμένο Βασίλειο. Συμβαλλόμενα μέρη δεν είναι τα ακόλουθα κράτη μέλη της ΕΕ: το Βέλγιο, η Δανία, η Ελλάδα, η Ιρλανδία, το Λουξεμβούργο, οι Κάτω Χώρες και η Σουηδία (<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/132>).

2. ΧΩΡΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΜΕΤΑΔΟΣΗΣ/ΛΗΨΗΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 3 της οδηγίας για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την ελευθερία λήψεως και δεν περιορίζουν την αναμετάδοση στο έδαφός τους υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων που προέρχονται από άλλα κράτη μέλη, για λόγους που εμπίπτουν στα πεδία τα οποία διέπει η εν λόγω οδηγία.

Από την ημερομηνία αποχώρησης, για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων παρόχων υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων του Ηνωμένου Βασιλείου που λαμβάνονται ή αναμεταδίδονται στην ΕΕ δεν θα ισχύει πλέον η ελευθερία λήψης και αναμετάδοσης που αποτυπώνεται στο άρθρο 3 της οδηγίας για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη της ΕΕ-27 θα έχουν την εξουσία, με βάση το εθνικό τους δίκαιο και, κατά περίπτωση, εντός των ορίων της ευρωπαϊκής σύμβασης για τη διασυνοριακή τηλεόραση, να περιορίζουν τη λήψη και την αναμετάδοση υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων που προέρχονται από το Ηνωμένο Βασίλειο⁹.

Στον ιστότοπο της Επιτροπής για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων (<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/policies/audiovisual-media-services>) παρέχονται γενικές πληροφορίες για τους κανόνες σχετικά με τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων στην Ένωση. Οι σελίδες αυτές θα επικαιροποιούνται με περαιτέρω πληροφορίες, εφόσον είναι αναγκαίο.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Γενική Διεύθυνση Επικοινωνιακών Δικτύων, Περιεχομένου και Τεχνολογιών

⁹ Στα άρθρα 13, 16 και 17, η οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων προβλέπει συγκεκριμένους κανόνες για την προώθηση της διανομής και της παραγωγής ευρωπαϊκών έργων, όπως ελάχιστη ποσόστωση που προορίζεται για ευρωπαϊκά έργα. Σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχείο ιδ' της οδηγίας για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων, ως «ευρωπαϊκά» θεωρούνται τα έργα που προέρχονται από ευρωπαϊκές τρίτες χώρες που είναι συμβαλλόμενα μέρη της ευρωπαϊκής σύμβασης για τη διασυνοριακή τηλεόραση του Συμβουλίου της Ευρώπης και πληρούν τις προϋποθέσεις της παραγράφου 3 του προαναφερθέντος άρθρου. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με το ισχύον κείμενο της οδηγίας και με την επιφύλαξη τυχόν αλλαγής του νομικού πλαισίου, τα έργα με προέλευση το Ηνωμένο Βασίλειο θεωρούνται ευρωπαϊκά έργα ακόμη και μετά την ημερομηνία αποχώρησης για τον σκοπό της εκπλήρωσης των ποσοστώσεων των άρθρων 13, 16 και 17 της οδηγίας.